

Kateřinská Cave since 2016. Some of the carbon drawings have been dated to the prehistoric and medieval periods using the non-destructive AMS radiocarbon method. Based on these findings, the archaeological excavation was conducted in the interior of the cave (Fig. 69–72), revealing a part of the money-cache workshop tentatively dated to the late 14th or early 15th century (Fig. 73).

*Ivana Vostrovská, Petr Zajíček, Martin Golec,
Zuzana Golec Mírová, Aleš Plichta*

Velká Bíteš (okr. Žďár nad Sázavou)

Masarykovo náměstí č. p. 86, parc. č. 59, 60.

Středověk, novověk. Město. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84: 49.2888158N, 16.2268289E; 49.2888239N, 16.2270311E; 49.2888239N, 16.2270311E; 49.2890397N, 16.2268047E

Záchraný archeologický výzkum vyvolala přestavba a rozšíření mateřské školy ve Velké Bíteši. V součinnosti se stavbou probíhal výzkum v letech 2021 a 2022.

Původní dvorní trakt na parcele č. 60 byl zbourán a nově vybudovaná budova byla přičleněna ke starším prostorům mateřské školy v budově na parcele č. 59, jejíž dvorní trakt byl zároveň rekonstruován. Plošný archeologický výzkum byl prováděn v prostoru nově vznikající budovy mateřské školy. Dokumentovány byly základy zbourané budovy z 2. poloviny 19. století a starší raně novověké budovy, která je vidět ještě na stabilním katastru. Z nejstarších aktivit byly zachyceny tři chlebové pece ze 13. století, okrouhlá zásobní jáma a na profilu základového pasu byl zachycen výkop sklípku. Při bagrování základového pasu byla dále ovzorkována odpadní jáma ze 14. století.

Z východní strany dvorního traktu na parcele č. 59 byly prováděny výkopy v rozsahu statického zajištění. Jednalo se o výkop 1,3 m široký a 0,8 m hluboký, který procházel podél celé budovy. Zaznamenány byly středověké úpravy dvora. V přední části parcely byl dále zachycen výkop pro dřevěný vodovod z 15. století. V zadní části parcely se nacházel rozsáhlejší výkop, který měl délku 6,5 m a byl vyplněn odpadními uloženinami obsahujícími keramiku z 15. století.

Literatura

AMČR: Záznam M-202000382 [cit. 2023-11-22]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

In 2021 and 2022, rescue archaeological excavation was carried out in Masaryk Square in Velká Bíteš (Žďár nad Sázavou District). Features related to the early occupation of the town (13th century) were documented, including bread ovens, storage pits, a cellar, refuse pits and modifications of courtyard.

Pavel Staněk

Veselí nad Moravou (okr. Hodonín)

Bartolomějské náměstí č. p. 47, ul. Kožešnická, parc. č. 79, 5130, 5131.

Pozdní středověk, novověk. Město. Skupina/sít sond. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84: 48.954016956N, 17.379795942E

Během rekonstrukce Domu přírody Bílých Karpat byla po odstranění parazitní zástavby na parcelách č. 5130 a 5131 dokumentována nově odhalená část městské hradby. Na parcele č. 5131 byla objevena masivní zeď, která je součástí hradby a pravděpodobně představuje relikv bašty. Vznik samotného městského opevnění je řazen do 1. poloviny 15. století (Dejmal 2012, 220–224). V sondách z vnitřní strany vlastní hradby byly dokumentovány pouze novověké planýrky.

Literatura

Dejmal, M. 2012: Struktura vrcholně středověkého osídlení ve Veselí nad Moravou. *Archaeologia historica* 37(1), 209–232.

Summary

An excavation conducted in the town square in Veselí nad Moravou (Hodonín District) yielded a section of the wall, likely representing a bastion of the fortification.

Michala Příbylová

Veselí nad Moravou (okr. Hodonín)

Masarykova třída, ul. Svatoplukova, parc. č. 3664/3, 3666/23.

Vrcholný středověk – novověk. Pohřebiště/hřbitov, předměstí. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84: 48.9519478N, 17.3800628E; 48.9533675N, 17.3823106E; 48.9522367N, 17.3848908E

Při stavbě kruhových objezdů a rekonstrukci přilehlých úseků silnic I/54 a I/55 byl zkoumán novověký hřbitov u kostela Panny Marie. Hroby byly nalezeny pod tělesem vozovky. Vlivem absence předchozích archeologických aktivit bylo v minulosti větší množství hrobů poškozeno nebo zcela zničeno. Kosterní materiál byl díky kolísající hladině spodní vody, šterkovitému podloží a nadměrné zátěži vozovky ve velmi špatném stavu (obr. 74). I přesto bylo během šesti týdnů zachyceno 537 pohřbů, paprscitě orientovaných na stavbu kostela. Běžně se dochovaly relikvy jednoduchých dřevěných rakví, kovové součásti oděvu, skleněné medailonky, dřevěné korálky růženců, křížky ze dřeva i z barevných kovů a poutní odznaky. Dále byly na dvou místech zachyceny základy hřbitovní zdi, která areál v novověku ohraničovala.

Překvapením byl nález minimálně dvou suterénů shořelých dřevohliněných staveb v prostoru Masarykovy třídy severně od kostela Panny Marie. Bohužel se zahloubené objekty nacházely pod niveletou stavby a nemohly být exkavovány. Bylo tedy přistoupeno pouze k začištění, dokumentaci a zaměření obou situací. Na základě keramického materiálu získaného ovzorkováním výplní suterénů byly tyto předběžně datovány do vrcholného středověku. Nejedná se o první doklad osady kolem původního veselského kostela. V minulosti již byla zachycena středověká zástavba jižně od kostela v Sokolovské ulici (Dejmal, Příbylová 2019). Jeden z nově zkoumaných suterénů na Masarykově třídě byl odkryt až po exkavaci mladších novověkých hrobů, které se nacházely nad ním. Zástavba veselského předměstí v tomto prostoru patrně zanikla požárem a byla později nahrazena novověkým hřbitovem.